

Návod ke koloskopické přípravě

Koloskopické vyšetření umožňuje pomocí ohebného přístroje vyšetřit tlusté střevo, případně provést léčebný zákrok. Vyšetření se provádí podle typu výkonu ambulantně nebo za hospitalizace. Počítejte prosím s tím, že může dojít ke zpoždění a nemusíte být vyšetřeni v plánovaném čase – na našich pracovištích musejí být zároveň ošetřováni i akutní pacienti.

Nezbytné pro vyšetření je (1) **LÉKAŘEM VYPLNĚNÁ ŽÁDANKA**, (2) **SEZNAM AKTUÁLNĚ UŽÍVANÝCH LÉKŮ**, (3) **DOPROVODNÁ OSOBA** při provedení výkonu v sedaci a (4) **OČISTA TRACŇÍKU** viz dále

Příprava ke koloskopii

Kvalitní koloskopické vyšetření je závislé na co nejlepší očištění tračnicku (tlustého střeva). Toho lze dosáhnout **dietou**, vypitím **projímavých očistných roztoků** a dostatečným **příjmem tekutin**.

Standardním očistným roztokem je makrogol (Fortrans, Vistaprep), který má slanejší chuť. Jeho výhodou je větší šetrnost, nevýhodou vysoký objem (4 litry). Dalšími přípravky s menším objemem a příjemnější chutí jsou Moviprep, Picoprep, CitraFleet a Eziclen. Tyto přípravky již mohou mít svá omezení u nemocných vysokého věku, s poruchou střevní průchodnosti nebo hybnosti, u nemocných se selháváním ledvin nebo jater, s jaterní cirhózou s ascitem, u nemocných s těžkým srdečním selháváním, u nemocných odvodněných nebo s minerálovou poruchou, u těhotných žen. Podávání dříve užívaných fosfátových solí je přísně omezeno jen na vybrané pacienty s nízkým rizikem a není obecně doporučováno.

V případě, že u Vás v minulosti nebyla příprava dostatečná, doporučujeme konzultovat odborníka, aby Vám navrhl čas vyšetření a přípravu „na míru“.

Úprava diety, léků a režimová opatření

Tři dny před vyšetřením nejezte potraviny s vysokým obsahem nestravitelných zbytků (celozrnné pečivo, zelenina a ovoce se slupkami nebo zrnky, včetně hroznů, kiwi, jahod, máku...). Den před vyšetřením můžete lehce posnídat (např. čaj, piškot, suchý rohlík) a poobědvat bujón (čirý vývar z masa), pro přípravu je však nejlepší již den před vyšetřením žádnou tuhou stravu nejíst. V den vyšetření před výkonem již nejezte vůbec. Od odpoledne před vyšetřením pijte pouze čisté tekutiny (možno všechny tekutiny bez silného zabarvení - „průhledné“, včetně limonád, ovocných šťáv bez dužniny, případně bujón; ne mléko, ne alkohol). Příjem tekutin není v žádné části přípravy ke koloskopii omezen - naopak, dostatek tekutin i mimo očistné roztoky je nezbytný u nízkoobjemových přípravků - teprve 2 hodiny před vyšetřením už nic nepijte. Při přípravě ke koloskopii není vhodné omezovat pohyb.

Podání očistných roztoků způsobí průjem, šetrnou očišťovnou konečníku (např. vlhkými ubrousky) lze zmírnit jeho podráždění.

Týden před vyšetřením je vhodné vysadit léky s obsahem železa (Aktiferrin, Sorbifer). Pokud se léčíte s cukrovkou (diabetes mellitus), konzultujte podávání léků snižujících hladinu krevního cukru s doporučujícím lékařem či diabetologem.

Protisrážlivá (antikoagulační či antiagregační) terapie (Warfarin, Lawarin, Pradaxa, Eliquis, Xarelto, léky obsahující kyselinu acetylosalicylovou, clopidogrel, ticlopidin, prasugrel, ticagrelor, dipyridamol a všechny typy protisrážlivých injekcí) je upravena individuálně indikujícím lékařem, pro diagnostickou koloskopii není účinná protisrážlivá léčba překážkou.

Ostatní léky (např. na léčbu krevního tlaku) nevysazujte a ranní dávku si vezměte jako obvykle. Seznam aktuálně užívaných léků si vezměte s sebou.

Návod ke koloskopické přípravě

Průběh a podávání léků při koloskopii může ovlivnit umělá srdeční chlopeň, proběhlá endokarditida, zavedené cévní protézy, pacemaker či defibrilátor a proto je zapotřebí tyto skutečnosti sdělit sestře a vyšetřujícímu lékaři. U pacientů léčených peritoneální dialýzou je vhodné před vyšetřením vypustit dialyzát.

V případě podání tisících prostředků nesmí pacient po výkonu řídit motorová vozidla, obsluhovat stroje, činit závažná rozhodnutí nebo se vrátit do zaměstnání po dobu 12 hodin. Je vhodné zajistit si doprovodnou osobu, která Vás po vyšetření vyzvedne a odveze. Máte-li bočný vývod střeva (stomie), přineste si prosím s sebou i náhradní stomické pomůcky.

Načasování výkonu a rozdělení přípravy.

Přípravu je pro dosažení optimální očisty střeva nezbytné absolvovat tak, aby podávání druhé dávky roztoků k očistě bylo ukončeno 4 hodiny před výkonem. Vhodné je tedy rozdělení přípravy (3+1 nebo 2+2 litry u přípravků s větším objemem, po jedné dávce u ostatních přípravků) na večer den před vyšetřením (17:00) a ráno v den vyšetření (i v případě, že budete muset vstávat v noci). Rozdělené podání je vhodné bez ohledu na údaje uvedené v balení přípravných roztoků - zlepšuje snášenlivost přípravku a zajišťuje lepší očistu. Podání celé přípravy den před vyšetřením je méně vhodné.

A. Fortrans, Vistaprep. Jednu dávku přípravku rozpustíte v 1 litru jakéhokoliv „průhledného“ nápoje (viz výše) a vypijte přibližně v průběhu 1 hodiny. K dosažení dostatečné přípravy je obvykle potřeba 4 litrů roztoku vypitých rychlostí přibližně litr za hodinu. Je-li Vaše hmotnost větší než 90 kg, může být zapotřebí větší objem.

B. Moviprep. Obsah sáčku A a B rozpustíte v 1 litru vody a vypijte přibližně v průběhu 1-2 hodin. Druhou dávku připravte obdobným způsobem a vypijte ráno před vyšetřením. Musíte-li užít obě dávky ve stejný den, je možné navázat ihned podáním druhé dávky. Kromě užití přípravy je třeba vypít celkem nejméně 1 litr „průhledné“ tekutiny.

C. Picoprep, CitraFleet. Obsah jednoho sáčku rozpustíte ve sklenici nápoje (cca 150 ml, pokud se roztok zahřeje, nechte jej vychladnout) a vypijte. Kromě užití přípravy je třeba pít „průhledné“ tekutiny nejméně 250 ml za hodinu (po užití každého sáčku nejméně 1,5-2 litry). Druhou dávku připravte obdobným způsobem a vypijte ráno před vyšetřením. Musíte-li užít obě dávky ve stejný den, je nutné dodržet odstup dávek nejméně 6 hodin.

D. Eziclen. Obsah jedné lahvičky zředíte vodou do celkového objemu 500 ml (možno použít odměrky v balení) a vypijte přibližně v průběhu jedné hodiny. Poté je třeba vypít ke každé dávce navíc nejméně 1 litr „průhledné“ tekutiny. Druhou dávku připravte obdobným způsobem ráno před vyšetřením. Musíte-li užít obě dávky ve stejný den, je možné navázat ihned podáním druhé dávky.

V případě, že se nepodařilo dosáhnout dostatečné přípravy, vždy to oznamte sestře i lékaři před vyšetřením.

Po výkonu

Po výkonu budete sledováni na zotavovací místnosti do odeznění efektu tisících prostředků. Bude Vám předána zpráva z vyšetření pro odesílajícího lékaře a po předání doprovodné osobě budete moci odejít. Pak můžete jíst běžnou stravu, vhodný je zvýšený příjem tekutin. V určitých případech, na které Vás lékař upozorní, je po výkonu nutná hospitalizace nebo jiná režimová omezení.